

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze bakalářské práce

**Porovnání vykazování dlouhodobého hmotného a
nehmotného majetku dle mezinárodních standardů IFRS
a české právní úpravy**

Ivana Javná

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Tato bakalářská práce porovnává klasifikaci, oceňování, vykazování a odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle mezinárodních standardů IFRS a české právní úpravy. V teoretické části je vysvětlena harmonizace účetnictví, česká právní úprava a vývoj IFRS. Je zde také popsáno vymezení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a to z hlediska české právní úpravy a IFRS. Teoretické poznatky z první části bakalářské práce jsou aplikovány na praktické příklady. V praktické části jsou na příkladech znázorněny vybrané metody a rozdíly z této problematiky.

Klíčová slova: České účetní právní předpisy, Mezinárodní standardy finančního výkaznictví, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, IAS 16 – Budovy, pozemky a zařízení, IAS 40 - investice do nemovitostí, IAS 36 - snížení hodnoty aktiv, IFRS 5 – Dlouhodobý majetek k prodeji a ukončované činnosti, oceňování, odpisy.

Úvod

V nejširším slova smyslu účetnictví lze chápat jako systém záznamů, jejichž předmětem je sledování hospodaření konkrétních subjektů, jejich majetek, závazky a výsledek dosažený v průběhu hospodaření. V širším záběru se účetnictví definuje jako proces tvůrčích činností, při kterých dochází k rozpoznání jednotlivých složek majetku a zdrojů jeho krytí, k jejich oceňování a k předávání informací uživatelům. Položka dlouhodobého majetku tvoří jednu z nejdůležitějších položek v rozvaze u většiny společností. Struktura majetku se odvíjí od velikosti společnosti a také od odvětví, ve kterém společnost působí. K uskutečňování svých cílů je dlouhodobý majetek ve společnosti potřebný. Bez těchto aktiv by se jejich činnost špatně realizovala. Budovy, pozemky a zařízení jsou důležitým prvkem aktiv bezmála všech podniků.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na porovnání vykazování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku z hlediska české právní úpravy účetnictví a z hlediska mezinárodních standardů IFRS. Především se zabývá klasifikací dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, jeho oceňováním při pořízení i v průběhu užívání, odpisováním a zveřejňováním. Na teoretickou část navazuje praktická část, která pomáhá na modelových příkladech pochopit dané odlišnosti. Práce je zakončena shrnutím celkové komparace výše uvedených předpisů.

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je porovnání klasifikace, oceňování a vykazování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS a dle české právní úpravy účetnictví. Dílčím cílem práce je analýza klasifikace a oceňování hmotného a nehmotného majetku při jeho pořízení, v průběhu užívání a ke každému rozvahovému dni a rozbor zveřejňovacích povinností dle IFRS v porovnání s českými právními předpisy. Dalším dílčím cílem je praktická aplikace vybrané problematiky na konkrétních příkladech s poukázáním na významné odlišnosti.

Metodika

V první etapě bakalářské práce budou nastudovány odpovídající odborné české i zahraniční zdroje, bude provedena jejich kritická analýza a za pomoci syntézy a dedukce bude zpracován ucelený přehled dané problematiky. Podrobně bude provedena analýza klasifikace, oceňování a zobrazení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve finančních výkazech sestavovaných dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS a dle českých právních předpisů. Budou rozebrány metody oceňování majetku při jeho prvotním vstupu do účetnictví, v průběhu užívání a k rozvahovému dni. Předně bude popsán model historické ceny a model přecenění u IAS 16 Budovy, pozemky a zařízení a u IAS 38 Dlouhodobý nehmotný majetek, ocenění v reálné hodnotě a v historické ceně u IAS 40 Investice do nemovitostí a princip oceňování majetku v rámci IFRS 5 Dlouhodobý majetek určený k prodeji a ukončované činnosti a IAS 36 Snížení hodnoty aktiv.

Na praktickém příkladu budou zpracovány oblasti dané problematiky pomocí metody dedukce. Praktický příklad se bude skládat ze dvou příkladů. V prvním příkladu bude především řešeno srovnání vykazování a oceňování při pořízení haly se stanovením současné hodnoty rezervy na budoucí demontáž aktiva a uvedením místa do původního stavu dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS. Jednotlivé účetní případy budou zachyceny v tabulkách a grafickém znázornění. V druhém praktickém příkladu bude znázorněno porovnání oceňování k rozvahovému dni podle české právní úpravy účetnictví a podle mezinárodních standardů finančního výkaznictví. Z hlediska mezinárodních standardů finančního výkaznictví je vybrána metoda přecenění. Jsou zde aplikovány metody přepočtu oprávek, a to metoda přepočtu oprávek koeficientem a metoda eliminace oprávek.

V závěru celé práce jsou srovnány přístupy ke klasifikaci, oceňování a vykazování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle českých právních předpisů

a mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Jsou zde zhodnoceny dopady odlišného vykazování a oceňování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ke dni pořízení a k rozvahovému dni.

Závěr

V bakalářské práci bylo provedeno porovnání vykazování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle mezinárodních standardů IFRS a české právní úpravy účetnictví. V práci jsou podrobně analyzovány klasifikace, oceňování a odpisy dle českých právních předpisů a IFRS. Je upozorněno na odlišnosti a rozvádí důsledky těchto odlišností. Podrobně jsou rozebírány standardy IAS 16 – Budovy, pozemky a zařízení, IAS 40 – Investice do nemovitostí, IAS 38 – Nehmotná aktiva, IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv a IFRS 5 – Dlouhodobý majetek určený k prodeji a ukončované činnosti.

Teoretické poznatky uvedené v první části bakalářské práce jsou demonstrovány na modelových příkladech v praktické části bakalářské práce.

Mezinárodní standardy finančního výkaznictví nejsou ovlivnitelné daňovými předpisy, je možná aplikace v různých zemích, protože se nezabývají detaily účtováním jednotlivých transakcí, ale jejich výkaznictvím. Oproti českým právním předpisům jsou propracovanější a komplexnější.

K porovnání vývoji akceptace IFRS v jednotlivých zemích, se podle Dvořákové využití IFRS neustále navyšuje. K největšímu nárůstu užívání IFRS dochází zejména v méně rozvinutých zemích, které dokonce v některých případech zavádějí IFRS jako jedinou účetní normu pro všechny účetní jednotky, nejen pro kótované společnosti. Důvodem zřejmě je, že tyto země neměly potřebně rozvinutou vlastní právní úpravu účetnictví, a tak využili ke zkvalitnění účetního výkaznictví IFRS v plné šíři.

Seznam vybraných použitých zdrojů

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, 2011, xi, 327 s. Daně a účetnictví (Computer Press). ISBN 978-80-251-3652-2.

Finanční účetnictví a výkaznictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 451 s. ISBN 978-80-7357-434-5 (Ing. Eva Sládková a kolektiv, 2009)

HINKE, Jana. *IAS/IFRS a vykazání finanční pozice podniku*. 1. vyd. Praha: Alfa nakladatelství, 2013, 142 s. Ekonomie studium. ISBN 978-808-7197-653

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční účetnictví s akcentem na IFRS*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 109 s. ISBN 978-80-7395-000-2.

KRUPOVÁ, Lenka. *IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009]*. Vyd. 1. Praha: VOX, 2009, iv, 804 s. Účetnictví (VOX). ISBN 978-80-86324-76-0.

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2011: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 291 s. Daně a účetnictví (Computer Press), 2011. ISBN 9788025134221.

PASEKOVÁ, Marie. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2006, 227 s. ISBN 80-731-8413-3

RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2014*. U Průhonu 22, Praha 7. ISBN 978-80-247-5123-8

STROUHAL, Jiří, Renata ŽIDLICKÁ a Bohuslava KNAPOVÁ. *Účetnictví 2009: velká kniha příkladů*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 659 s. ISBN 9788025124253.